

A photograph of an art gallery exhibition. On the left, a bronze bust of a man's head is on a white pedestal. On the right, another bronze bust is on a similar pedestal. Three framed paintings hang on the white wall in the background. The floor is made of light-colored wooden planks. The title 'ЛИКОВИ И ЛИЧНОСТИ' is overlaid in large white letters.

ЛИКОВИ И ЛИЧНОСТИ

Педесет година Меморијала уметника
Спомен-збирке Павла Бељанског

СПОМЕН
ЗБИРКА
ПАВЛА
БЕЉАНСКОГ

Монографска публикација *Ликови и личности: његесей љодина Меморијала уметника* садржи студије три историчарке уметности чија су запажања заснована на темељном познавању музејских фондова Спомен-збирке, објављених извора и литературе, као и на исцрпним истраживањима непубликоване грађе која се чува у архиви ове установе.

Марта Ђармати у тексту *Ошкуйи и љоклони: шездесей љодина сакуљњања музејских љредмеџа за Меморијал уметника* објашњава концепт и стратегију аквизиција музеалија за Меморијал уметника, преглед дешавања и историјски ток догађаја који комплетирају слику о његовом формирању и развоју. Међу портретима и аутопортретима у Меморијалу уметника налазе се изванредна остварења српског ликовног стваралаштва прве половине 20. века чију анализу даје др Ана Ереш у тексту *Трансформације модерној субјекџа: оџед о сликарским ауџоџорџреџима и љорџреџима уметника из Меморијала уметника*. У сагласју са контекстом и мултидисциплинарним приступом у музеологији, ликови уметника на портретима и аутопортретима су престали да буду основни носиоци идеје поставке Меморијала. Акценат је померен са репрезентативних ликовних дела на приватне документе и преписку уметника који постају носиоци идејног концепта изложби. Настанак и развој концепције поставке Меморијала уметника Спомен-збирке а нализира Јасмина Јакшић Субић у тексту *Месџо сусреџа реџрезенџаџивној и љриваџној*.

Публикација која је пред нама пружа стручној јавности и заинтересованим читаоцима нову прилику за сагледавање значаја колекције Спомен-збирке Павла Бељанског у српској култури и њене улоге у проучавању стваралаштва великих имена српске уметности прве половине 20. века.

Из рецензије Јелене Бањац

Публикација *Ликови и личности: педесет година Меморијала уметника Спомен-збирке Павла Бељанског* објављена је у оквиру реализације пројекта посвећеног обележавању педесет година постојања Меморијала уметника.

Спомен-збирка Павла Бељанског
Трг галерија 2
21101 Нови Сад
www.beljanskimuseum.rs

УРЕДНИК:

Милана Квас

АУТОРИ ТЕКСТОВА:

Марта Ђармати
Ана Ереш
Јасмина Јакшић Субић

РЕЦЕНЗЕНТ:

Јелена Бањац

© 2021. Спомен-збирка Павла Бељанског

ОБЈАВЉИВАЊЕ МОНОГРАФИЈЕ ОМОГУЋИЛИ СУ:

Министарство културе и информисања Републике Србије
Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и
односе с верским заједницама АП Војводине

ЛИКОВИ И ЛИЧНОСТИ

Педесет година Меморијала
уметника Спомен-збирке
Павла Бељанског

Нови Сад, 2021.

ГОДИНА
**МЕМОРИЈАЛ
УМЕТНИКА**

С а д р ж а ј

Милана Квас

7 **Меморијал по мери колекције**

Марта Ђармати

13 **Откупи и поклони: шездесет година сакупљања музејских предмета за Меморијал уметника**

50 Литература

55 Summary

Ана Ереш

59 **Трансформације модерног субјекта: оглед о сликарским аутопортретима и портретима уметника из Меморијала уметника**

98 Литература

100 Summary

Јасмина Јакшић Субић

103 **Место сусрета репрезентативног и приватног**

118 Литература

120 Summary

124 **Каталог**

132 **Списак изложби**

Меморијал по мери колекције

Милана Квас

Прослављање и обележавање два јубилеја у 2021. години – шездесет година од отварања Спомен-збирке за јавност и педесет година од оснивања Меморијала уметника, прилика је за сагледавање значаја јединственог концепта рада музеја, проистеклог из синергије меморијалног карактера легата, Меморијала Павла Бељанског и Меморијала уметника. Као завештање српском народу, своју збирку уметничких дела Бељански је сакупљао „са дубоком вером у његову стваралачку моћ“¹⁾, стално изложену од 1961. године у наменски пројектованом музеју. Седам година касније, у оквиру исте институције, отворен је Меморијал у част дародавца који носи његово име, док је Меморијал уметника одраз жеље музејских стручњака да наставе визију дародавца о презентовању „стваралачке моћи“ аутора заступљених у Спомен-збирци Павла Бељанског.

Од прве поставке Меморијала уметника, идејно засноване на галерији портрета и аутопортрета аутора чија дела припадају легату, до разноврсних изложби које се данас одржавају у Спомен-збирци, Меморијал је утицао на осмишљавање програмских музејских активности због своје основне мисије да промовише уметнике и вредности колекције. Важан подстицај генези и променама излагачких концепата Меморијала уметника дао је и Документарни фонд Спомен-збирке, зачет поклонима Павла Бељанског, његове породице и уметника,

1) Цео текст посвете Павла Бељанског, наведен и у Уговору о поклону из 1957. године, стоји у холу музеја: „Ову збирку уметничких дела коју завештавам српском народу, а коју сам сакупљао са дубоком вером у његову стваралачку моћ, посвећујем сени својих предака који су истрајали у вековној борби за његову слободу и независност, сени својих родитеља Светозара и Милане, који су му пожртвовано служили, сени брата Николе, сестара Александре и Анке и зета Милана, који су изгубили своје животе у ратовима 1914/18. и 1941/45. године. Павле Бељански”.

а потом богаћен бројним аквизицијама у виду поклона и откупа уметничких дела и предмета документарног карактера. Презентовање садржаја Документарног фонда, заснивано на аутобиографским и биографским одликама његових предмета, послужило је осмишљавању тематских камерних поставки Меморијала како би се публици пренела драгоцену лична сведочења уметника. Заузврат, Меморијал уметника је био важан подстицај увећавању Документарног фонда који је у време отварања овог Меморијала 1971. године имао нешто више од 800 музеалија, док данас броји преко 4.000 предмета и представља сталан извор повремених изложби.

Колекционар је отварањем музеја испунио своју мисију да се збирка југословенске модерне уметности коју је сакупио сачува и промовише, а она је настављена и проширена кроз мисију музеја да савременим музеолошким приступом указује на значај Павла Бељанског, његове колекције уметничких дела и њихових аутора. Овако заокружено и употпуњено, преливање садржаја обogaћено новим аквизицијама с једне, и новим начинима презентације у складу са савременом музеолошком праксом с друге стране, учинили су да меморијали, сва три утемељена на визији Павла Бељанског, данас егзистирају као живи организам а не као једном постављене и запечаћене целине. Спомен-збирка је тако постала место меморијалних укрштања легата, Меморијала Павла Бељанског и Меморијала уметника, при чему је последњи преузео покретачку улогу чувара сећања на јединствену југословенску културу којој су припадали уметници из колекције, као и на прожимања идеја на којима се та култура заснивала и манифестовала кроз различите уметничке изразе.

Уобличавање, а затим и отварање Меморијала уметника је у том непрестаном развоју музеолошких приступа, означило и почетак успостављања нових начина комуникације музејских садржаја легата са публиком. Од малих, камерних поставки до великих изложбених пројеката реализованих током последње деценије рада Спомен-збирке, Меморијал уметника је остао језгро повезаности колекције и дародавца. На тој основи развијани су нови приступи у приказивању садржаја који су

непосредан одраз те везе, као и оних који представљају дијалошке односе збирке Павла Бељанског са другим уметничким токовима из истог периода којем и ова збирка припада, али и са актуелним визуелним стваралаштвом, укључујући и бројне програме едукативног карактера. У сталном преиспитивању равнотеже између научно-истраживачког приступа музејске презентације и пружања одговора друштвеним потребама публике, Меморијал уметника је (у првом или другом лицу) био непрестано присутан у креирању програма Спомен-збирке Павла Бељанског, доприносећи да овај легат активно учествује на динамичној културној сцени у националним и регионалним оквирима.

Abstract Drawing
1960

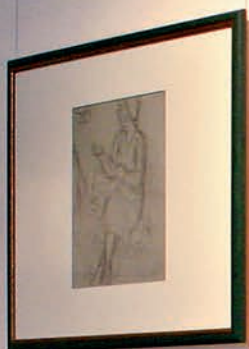

Figure
1960

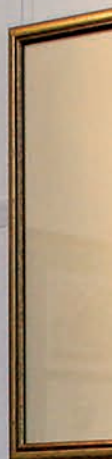
Figure and Face
1960

Figure and Face
1960

Portrait of a Man
1960

Abstract Drawing
1960

Павла Бељанског
„Жена са дететом“
1912. г.
Пенсил
18,5 x 25,5 cm

Павла Бељанског
„Човек на скалацима“
1912. г.
Црнотинк
18,5 x 25,5 cm

Павла Бељанског
„Интерјер“
1912. г.
Пенсил
18,5 x 25,5 cm

Откупи и поклони: шездесет година сакупљања музејских предмета за Меморијал уметника

Марта Ђармати

Спомен-збирка је за јавност отворена 22. октобра 1961. године.¹⁾ Уговором о поклону из 1957. одређено је да се збирка „неће мењати нити допуњавати после смрти дародавца и да ће сачувати целину“, што је условило да се у музеју, поред Основног фонда формира Документарни фонд, пратећа збирка музејских предмета.²⁾ Прве предмете инвентарисане у Документарном фонду поклонио је Павле Бељански увидевши потребу прикупљања документарног материјала о уметницима и значај истраживачког рада који ће такав материјал омогућити. У овај фонд ће, након дародавчеве смрти 1965. године, ући и уметничка дела, књиге, намештај и други лични предмети из његовог београдског ста-

1) О Павлу Бељанском, колекцији и Спомен-збирци Павла Бељанског: В. Зеремски, *Библиографија Спомен-збирке Павла Бељанског*, СЗПБ, Нови Сад 1997; Ј. Јованов (ур.), *Спомен-збирка Павла Бељанског*, СЗПБ, Нови Сад 2009; Ј. Јованов, „Судбина колекције Павла Бељанског од 1952. до 1957: Поставка у Музеју града Београда“, у: *Рад Музеја Војводине*, бр. 50, Музеј Војводине, Нови Сад 2008, 243–254.; Ј. Јованов, „Колекција Павла Бељанског: 1945–1952“, у: *Зборник Матице српске за ликовне уметности*, бр. 39, Матица српска, Нови Сад 2011, 167–181; Ј. Јакшић Субић, М. Ђармати, *Господин Павле Бељански (1892–1965)*, СЗПБ, Нови Сад 2015.

2) Документарни фонд Спомен-збирке Павла Бељанског основан је 1962. године с циљем формирања пратеће комплексне музејско-архивске целине сачињене од уметничког (цртежи, скице, слике, скулптуре и сл.) и документарног материјала (писма, документи, фотографије, лични предмети), којим се омогућава непосредан истраживачки рад о Павлу Бељанском и уметницима заступљеним у његовој колекцији. У књизи улаза инвентара Документарног фонда предмете са бројевима Д 1–181 поклонио је Павле Бељански. Изменама и допунама Статута Спомен-збирке 2013. године музејски фонд је подељен на три збирке: Збирку ликовне уметности (обухвата дела из легата Павла Бељанског – Основни фонд, и ликовна остварења која су након смрти дародавца набављана за Спомен-збирку), Збирку примењене уметности и Збирку архивске грађе. Види: „Хронологија“, у: Ј. Јованов (ур.), *Спомен-збирка Павла Бељанског*, СЗПБ, Нови Сад 2009, 475; *Измене и дојуне сјашајућа Спомен-збирке Павла Бељанског*, 28. 6. 2013, арх. бр. 627/2.

на (поклон чланова његове породице), као и велики број разних артефаката који се могу довести у везу са Павлом Бељанским и ауторима заступљеним у колекцији, прикупљених током скоро шест деценија рада Спомен-збирке.

Изложбени простор Спомен-збирке чине три главна сегмента: Стална поставка са делима из колекције Павла Бељанског, Меморијал Павла Бељанског и Меморијал уметника. Њихово уобличавање одвијало се током три временске етапе у периоду између 1961. и 1971. године. Након потписивања Уговора о поклону интензивно се радило на изградњи Спомен-збирке као једне од првих наменски пројектованих музејских зграда у Србији, осмишљавању њене сталне поставке и отварању за јавност. Од почетка рада галерије 1961. до смрти дародавца 1965. године, Бељански је допуњавао колекцију у складу са овлашћењем наведеним у Уговору о поклону, а сталну поставку Спомен-збирке сам је уобличио. У другој етапи, после смрти дародавца, главна брига музеја била је завршетак радова на доградњи додатног изложбеног простора за Меморијал Павла Бељанског који је, као нови део сталне поставке, свечано отворен 1968. године.³⁾ У њему су изложени предмети из стана Бељанског а централни експонат простора је слика **Велика Иза** (1882) Влаха Буковца.⁴⁾ Након тога могло се озбиљније приступити креирању трећег сегмента – Меморијала уметника – поставке посвећене ствараоцима уметничких дела из колекције, реализоване 1971, на десетогодишњицу рада Спомен-збирке. Концепти и поставке овог простора мењани су више пута током скоро пет деценија његовог постојања, али се основна идеја истицања сећања на личности уметника одржала до данас. Предмети који се у њему излажу су резултат вишедеценијског истраживачког и сакупљачког рада.

3) J. Jovanov (ur.), *Memorijal Pavla Beljanskog*, SZPB, Novi Sad 2013.

4) Павле Бељански је посебним Даровним уговором од 27. маја 1965. године поклонио Спомен-збирци слику Влаха Буковца **Велика Иза** (1882), и обавезао је да установи Награду Спомен-збирке Павла Бељанског за најбољи дипломски рад (од 2017. године за најбољи мастер рад) из националне историје уметности, одбрањен на Одељењу за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду. Установљена 1967. године, Награда се додељује сваке године крајем октобра, чиме се уједно обележава и годишњица оснивања Спомен-збирке; J. Jovanov, M. Марковић, M. Тодоровић, *Велика Иза Влаха Буковца*, Медија центар „Одбрана“, Београд 2013; I. Borozan, „Velika Iza Vlahu Bukovca“, u: J. Jovanov (ur.), *Memorijal Pavla Beljanskog*, SZPB, Novi Sad 2013, 81–90. Више о Награди Спомен-збирке Павла Бељанског: J. Jovanov (ur.), *Награда Спомен-збирке Павла Бељанског*, СЗПБ, Нови Сад 2017.

Детаљ поставке Меморијала уметника, 2012.

Формирање Меморијала уметника (1961–1971)

Док су музејски предмети изложени у сталној поставци и Меморијалу Павла Бељанског били доступни и спремни за излагање захваљујући поклону Бељанског и његових наследника, експонати за Меморијал уметника били су малобројни и недовољни за целовиту поставку. До 1965. године то су били портрети и аутопортрети уметника који су већ били у саставу колекције Бељанског (**Коста Миличевић**, 1913, Живојина Лукића, **Лиза Крижанић**, 1931, Игњата Јоба, и аутопортрети Милана Миловановића, 1902/3, Милана Коњовића, 1926, Зоре Петровић, 1946, Љубице Сокић, 1942, и аутопортрет Саве Шумановића као саставни део слике **Доручак на трави**, 1927), затим понека скица или цртеж, преписка са уметницима и други предмети које је Павле Бељански приложио за Документарни фонд. У њима се може препознати његова заинтересованост не само за стваралаштво уметника чије је радове уврстио у збирку, већ и за њихове личности. Да би се остварила заједничка замисао Бељанског и прве управнице-кустоса Спомен-збирке Вере Јовановић о издвојеној

поставци у оквиру галерије која ће публици приближити личности ових уметника, неопходно је било набавити што више експоната, нарочито портрета и аутопортрета, што је и данас део музеолошке делатности Спомен-збирке. О формирању Меморијала уметника и политици набавке музеалија за ову поставку, али и за Документарни фонд уопште, највише се може сазнати из годишњих програма и извештаја о раду Спомен-збирке, као и других докумената (записници Комисије за откуп уметничких дела, дописи и рачуни), који се чувају у архиви и документацији галерије.

Намера да истраживачко-сакупљачки рад постане један од главних задатака институције изнета је у *Предлоју седмојодинишњеї йлана развоја (1964–1970) Сїомен-збирке Павла Бељанскої*: „Истраживачки рад је у зачетку. Успостављене су неопходне евиденције и приступило се прикупљању података, грађе и литературе. Али, за систематска проучавања потребно је да се сакупи што више изворног материјала, употпунити евиденција о уметницима и њиховим делима, а фототека и картотека прошире компаративним материјалом, подацима и дескрипцијом дела из опуса уметника, нарочито оних мање познатих и неправедно запостављених.“⁵⁾ Том послу је приступљено већ у првој години рада галерије, али је због других приоритета, попут обogaћивања колекције новим делима, рад на прикупљању документарног материјала текао спорије.⁶⁾ Наиме, до 1965. године тј. до смрти дародавца, Спомен-збирка је могла да планира средства за куповину уметничких дела у циљу проширења колекције по избору Павла Бељанског, уз одобрење Савета Спомен-збирке. Релефи Небојше Митрића **Стари лов** (1959) и **Велики лов** (1961) откупљени су 1965. управо на тај начин.⁷⁾

Након смрти Павла Бељанског, велики део делатности у Спомен-збирци усмерен је ка реализацији два Меморијала. Међу

5) *Предлої седмојодинишњеї йлана развоја (1964–1970) Сїомен-збирке Павла Бељанскої*, 1. 11. 1963, арх. бр. 379/1, 4.

6) Судећи према Извештају о раду Спомен-збирке Павла Бељанског за 1962. годину, започето је „систематско прикупљање података о времену које је обухваћено делима ликовне уметности заступљеним у Спомен-збирци и о њиховим ауторима“; *Izveštaj o radu Spomen-zbirke Pavla Beljanskog za 1962. godinu*, Novi Sad, 20. 2. 1963, 2. [без арх. бр.]

7) *Izveštaj o zaduženju za otkupljeni rad Stari lov*, 29. 5. 1965, [без арх. бр.]; *Izveštaj o zaduženju za otkupljeni rad Lov*, 29. 5. 1965, [без арх. бр.]; *Izveštaj o polugodišnjem poslovanju Spomen-zbirke Pavla Beljanskog za period I–VI 1965. god.*, 4. [без арх. бр.]

Милан Коњовић, **Бачка**, 1965.

првим предметима који су после његове смрти ушли у Документарни фонд била је слика **Бачка** (1965) Милана Коњовића, коју је уметник поклонио Спомен-збирци 1. октобра 1965. у знак сећања на пријатељство са Бељанским.⁸⁾ Исте години први пут се у званичним документима Спомен-збирке формулише намера о набавци уметничких дела намењених излагању у оквиру проширеног изложбеног простора, којима ће се обогатити Документарни фонд. Од тада је програмом рада за сваку наредну годину предлагана сума неопходна за откуп документарне грађе, јер је отварање Меморијала Павла Бељанског и Меморијала уметника постало приоритет.⁹⁾ У Програму рада Спомен-збирке за 1966.

8) В. Јовановић, *Павле Бељански и Милан Коњовић. Сећања и њисма*, Тиски цвет, Нови Сад 2004, 69; М. Квас, „Лубарда и Бељански: портрет пријатеља“, у: Ј. Јованов (ур.), *Лубарда 1907–1974–2017*, СЗПБ, Нови Сад 2017, 44; М. Арсић, „Милан Коњовић. Тражење себе у властитој слици себе“, у: *Милан Коњовић из новосадских колекција*, СЗПБ, Нови Сад 2018, 40.

9) Меморијални део о дародавцу и уметницима први пут се званично помиње у Извештају о полугодишњем пословању Спомен-збирке за период I–VI 1965. године, као

годину набавка документарног материјала о уметницима образложена је следећим речима: „Новим поклоном и завештањем Павла Бељанског, а у складу са основним интенцијама установе у вези са проширеним простором за њене функције, створени су услови за поставку документарног материјала о уметницима заступљеним у Спомен-збирци. Покојни П. Бељански је у договору с кустосом започео прикупљање односног материјала са жељом да се што више употпуни. Због тога ће рад на овом представљати сталну делатност установе. У првом реду настојаће се да се набаве – откупом, поклоном и другим путем – портрети и аутопортрети, лични и други предмети уметника, тако да се, поред њихових дела у антологијском избору П. Бељанског, може успоставити приснији контакт и са њиховим животом и, такође, интимом стваралаштва. Сабирачко истраживачки рад у овом смислу нова је стална делатност Спомен-збирке.“¹⁰⁾ Тада је за откуп документарне грађе планирано милион динара а захваљујући одобреним средствима Покрајинског фонда за унапређивање културних делатности 1966. године је „фонд документарно-уметничког и другог материјала изванредно обогаћен“.¹¹⁾ Тих година у Новом Саду основане су још две сродне галерије: Галерија савремених новосадских уметника при Музеју града Новог Сада 1963. (данас Завичајна галерија) и Галерија савремене ликовне уметности 1966. (данас Музеј савремене уметности Војводине). Власти Покрајине и Града Новог Сада подржале су формирање ових нових музејских збирки што је доказ интересовања средине за модерну и савремену уметност и разумевања опште тежње ка унапређењу музеологије у Југославији током шездесетих и седамдесетих година 20. века.¹²⁾

и у Програму рада Спомен-збирке за 1966. Према формулацији у Извештају може се претпоставити да у том тренутку још није постојао тачан план распореда меморијалних поставки на првом спрату Куртовићевог здања и дограђеног анекса према пројекту Катарине Бабин из 1966. године; *Izveštaj o polugodišnjem poslovanju Spomen-zbirke Pavla Beljanskog za period I–VI 1965. god*, 4, [без арх. бр]; *Program rada Spomen-zbirke Pavla Beljanskog za 1966. godinu*, 1. [без арх. бр.]

10) *Program rada Spomen-zbirke Pavla Beljanskog za 1966. godinu*, 2. [без арх. бр.]

11) *Izveštaj o radu u 1966. godini*, arh. br. 93/1, 5.

12) S. Kojić Mladenov, „Upravljanje kolekcijom“, u: *Akvizicije: otkupi i pokloni 2012–2015*, MSUV, Novi Sad 2015, 3–4; J. Бањац, „Поводом 55 година од оснивања Галерије савремених новосадских уметника – Завичајне галерије Музеја Града Новог Сада“, у: *Годишњак Музеја града Новог Сада 13–14*, МГНС, Нови Сад 2017/18, 64–65.

Мило Милуновић, **Женски акт у покрету**

Истраживачки рад у вези са набавком предмета за Меморијал уметника и Документарни фонд подразумевао је контакте кустоса Вере Јовановић са уметницима и њиховим наследницима. У архиви Спомен-збирке сачуван је већи број дописа упућених ауторима заступљеним у њој, као и разноврсне белешке на исту тему. У писму Лизи Крижанић марта 1966. године Вера Јовановић свој циљ објашњава: „Знајући међутим његову жељу и концепцију тог меморијалног дела, ја покушавам да наставим његов сабирачки рад доказујући да је све то, укључујући и уметничка дела, документарни материјал о људима, о једној средини и добу у коме су живели. Знам да ће то бити дуг и мукотрпан посао који могу извести само уз помоћ и добру вољу свих којима је на неки начин Збирка други, трајни дом и споменик“.¹³⁾ Захваљујући поштовању које је Бељански уживао међу уметницима, поред уговорених откупа Спомен-збирци је поклоњен значајан број уметничких дела. Према Извештају о раду у 1966. години, откупљени су: аутопортрет и један цртеж Надежде Петровић,¹⁴⁾ један цртеж Мила Милуновића, два портрета Лизе Крижанић (радови Пјера Крижанића и Владимира Жедринског), петнаест карикатура Пјера Крижанића, као и **Аутопортрет** и двадесет цртежа Ивана Радовића. Поклоном је те године Спомен-збирка добила цртеже и друга уметничка дела Видосаве Ковачевић (укупно 56 радова) и диплому Марина Тартаље за освојену сребрну медаљу на светској изложби у Барселони 1929. године, поводом излагања слике **Млади дипломата**. Покрајински секретаријат за културу откупио је **Портрет Павла Бељанског**, рад вајара Павла Радовановића, и уступио га Спомен-збирци на дугорочно излагање.¹⁵⁾ Предмети повезани са сликарком Надеждом Петровић и цртеж Мила Милуновића откупљени су од Милорада Марчетића, професора из Сремских Карловаца, и тако је настављена сарадња коју је Павле Бељански остварио са овим колекционаром, купујући од

13) Вера Јовановић, *Писмо упућено Лизи Крижанић*, Нови Сад, 14. 3. 1966, [без арх. бр.]

14) Слика која је откупљена као аутопортрет Надежде Петровић инвентарисана је као дело словеначког сликара Ивана Грохара. Атрибуција је урађена вероватно уз помоћ усменог сведочења Љубице Луковић, сестре Надежде Петровић, у чијем се власништву слика некада налазила. Стилске одлике дела нису карактеристичне ни за стваралаштво Надежде Петровић, нити за опус Ивана Грохара, због чега је ауторство слике и даље неизвесно, упркос покушајима да се нађу конкретни докази о томе.

15) *Izveštaj o radu u 1966. godini*, arh. br. 93/1, 6.

Владимир Жедрински, **Лиза Крижанић**, 1936.

њега Надеждина и дела других српских уметника прве генерације наших модерниста.

Иако је у 1967. години предвиђен откуп документарног материјала у вредности од двадесет хиљада нових динара, из Извештаја о раду сазнајемо да откуп није био финансијски обезбеђен.¹⁶⁾ И поред тога, захваљујући уштедама у другим сегментима рада,¹⁷⁾

16) *Izveštaj o radu u 1967. godini*, 4. [без арх. бр.]

17) Исто.